



Document: *Archeologische Quickscan*
Plangebied: *Oosterdijk 54, Oosterdijk, gemeente Enkhuizen*
Adviesnummer: *16078*
Opsteller: *F.C. Schinning (archeoloog) & C.M. Soonius (regio-archeoloog)*
Datum: *09-05-2016*

Advies	Monitoring werkzaamheden	(kosteloos)
---------------	--------------------------	-------------

Vervolgtraject

Het is van belang dat Archeologie West-Friesland **minstens een week van tevoren** wordt geïnformeerd over de start van de werkzaamheden. Graag ontvangen wij de contactgegevens van de veroorzaker, zodat contact kan worden onderhouden over de voortgang.

Aad Weel (medewerker AWF)	06-52824909
---------------------------	-------------

Archeologische Quickscan

1. Bestaande situatie en voorgenomen ingrepen

Op verzoek van de gemeente Enkhuizen (contactpersoon J. Eenkoren) is gekeken naar het aspect archeologie met betrekking tot de sloop van de huidige woning en bouw van een nieuwe woning aan Oosterdijk 54 in Oosterdijk, gemeente Enkhuizen.

Het ligt in de planning om binnen het plangebied het huidige woonhuis en de diverse bijgebouwen op het perceel (in eigendom van de familie Duin) te slopen en aan de noordzijde van het perceel een nieuwe woning te bouwen. De huidige woning is waarschijnlijk in de 19^{de} of 20^{ste} gebouwd en is na een brand herbouwd en later uitgebreid. In onderhavige quickscan wordt gekeken naar het hele perceel, dat een oppervlakte heeft van ca. 1.800 m².



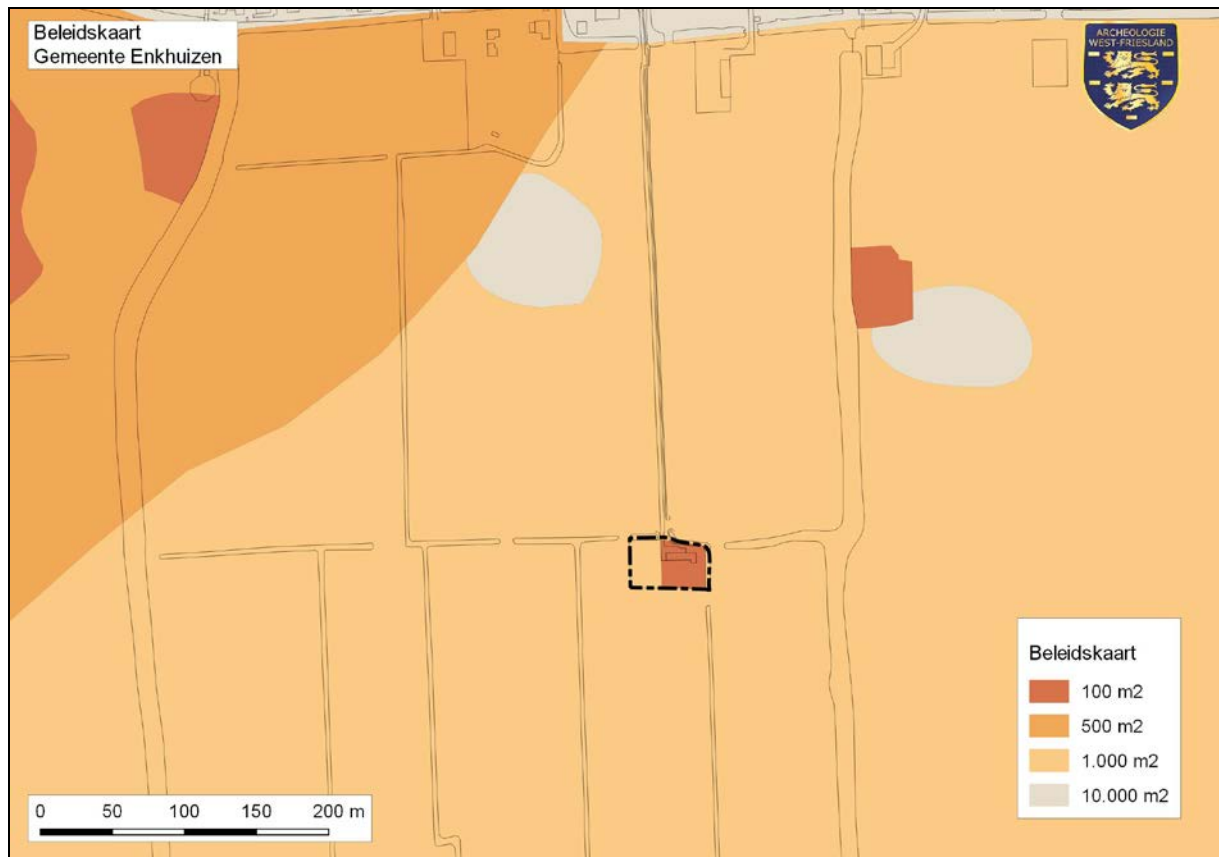
Afbeelding 1. De ligging van het plangebied Oosterdijk 54 (zwarte stippellijn) op een luchtfoto van het gebied.

2. Beleidskaart archeologie

De gemeenteraad van Enkhuizen heeft op 2 april 2013 de 'Archeologische Beleidsnota gemeente Enkhuizen 2013' vastgesteld (Molenaar & van Berkel, 2013) en tegelijkertijd de Erfgoedverordening Enkhuizen 2010 daarop aangepast. Een belangrijk onderdeel van deze nota is de 'archeologische beleidskaart'. Op deze kaart is aangegeven waar de bekende archeologische vindplaatsen zich bevinden en welke archeologische verwachtingszones er zijn in de categorieën (zeer) hoog, middelhoge en lage verwachting. De verwachting is gecombineerd met een beleidsadvies per archeologische verwachtingszone.

Het plangebied ligt deels (ca. 950 m²) in een zone Archeologisch Waardevol Gebied 4 (AWG4, kleur donkeroranje op afb. 2). Dit is gebaseerd op de historische bebouwing buiten de kern van Enkhuizen, dat op historisch kaartmateriaal zichtbaar is. Bij deze zone dient het archeologisch aspect meegewogen te worden bij ingrepen groter dan 100 m² en dieper dan 35 cm beneden maaiveld. De geplande ingreep overschrijdt de vrijstellingsgrens.

Daarnaast valt het plangebied deels (ca. 850 m²) in een zone Archeologisch Waardevol Verwachtingsgebied 3 (AWV3, kleur lichtoranje). Hierbij geldt dat het archeologisch aspect bij ingrepen groter dan 1.000 m² en dieper dan 35 cm beneden maaiveld dient te worden meegewogen. De geplande ingreep overschrijdt deze vrijstellingsgrens niet.



Afbeelding 2. De ligging van het plangebied Oosterdijk 54 (zwarte stippellijn) op de beleidskaart archeologie van de gemeente Enkhuizen.

3. (Cultuur)historische achtergrond

Voor het bepalen van de aanwezigheid van bewoningsresten uit de Nieuwe Tijd kan gebruik worden gemaakt van historisch kaartmateriaal. Op de kaart van Johannes Dou uit de periode 1651-1654, de oudste kaart van het gebied, is geen bebouwing te zien. Mogelijk is de bebouwing niet gekarteerd aangezien deze niet aan een historisch dorpslint ligt. Op de Kadastrale Minuut uit 1823 zijn binnen het plangebied een woning en een gebouw te zien (afb. 3).



Afbeelding 3. De ligging van het plangebied Oosterdijk 54 (zwarte stippellijn, bij benadering) op de Kadastrale Minuut uit 1823.

4. Archeologische en geologische bronnen

Aan de hand van bodemkaarten kan inzicht worden verkregen in de verwachting voor vindplaatsen uit de prehistorie. Op de (vereenvoudigde) bodemkaart van Ente is zichtbaar dat het plangebied grotendeels op zavelgronden ligt (afb. 4, kleur lichtgroen) en deels op zandgronden (kleur geel). De verwachting voor vindplaatsen uit de Bronstijd op deze ondergronden is hoog.

Het plangebied ligt op de rand van een grote zandige rug, gevormd door een voormalige getijdengeul. Dit is zichtbaar op het Actueel Hoogtebestand Nederland (afb. 5). In een ongeschonden landschap zijn de zandige ruggen van de bodemkaart op het AHN zichtbaar als hogere banen in het landschap. Aan het omringende landschap is te zien dat het gebied waarschijnlijk nog intact is.



Afbeelding 4. De ligging van het plangebied Oosterdijk 54 (zwarte stippellijn) op de (vereenvoudigde) bodemkaart van Ente.



Afbeelding 5. Het plangebied Oosterdijk 54 (zwarte stippellijn) geprojecteerd op het Actueel Hoogtebestand Nederland 2.

In een straal van ca. 200 m rondom het plangebied zijn diverse waarnemingen gedaan van archeologische vondsten. Er zijn verschillende vondsten gedaan uit de Late Middeleeuwen (Archis-waarnemingsnummers 5423, 5431 en 5422). Daarnaast zijn er ook enkele vondsten aangetroffen uit de Bronstijd, waaronder een vuurstenen sikkel (Archis-waarnemingsnummer 440715).

Vanaf ca. 400 m ten oosten van het plangebied is in 2013 en 2014 door de Universiteit Leiden veldonderzoek uitgevoerd, waarbij verschillende vondsten en sporen uit de Bronstijd zijn aangetroffen.

5. Conclusie

Het ligt in de planning om op het perceel Oosterdijk 54 in Oosterdijk de huidige bebouwing te slopen en een nieuwe woning te bouwen. Het perceel heeft een oppervlakte van ca. 1.800 m². Het plangebied ligt volgens de beleidskaart archeologie van de gemeente Enkhuizen in twee zones. Enerzijds ligt het plangebied in zone AWG4, waarbij de geplande ingrepen de vrijstellingsgrens van 100 m² zullen overschrijden. Anderzijds ligt het plangebied in de zone AWV3, waarbinnen de vrijstellingsgrens van 1.000 m² niet wordt overschreden.

Op basis van historisch kaartmateriaal en aangetroffen archeologische vondsten geldt een lage verwachting voor vindplaatsen uit de Late Middeleeuwen en een hoge verwachting voor vindplaatsen uit de Nieuwe Tijd. De huidige te slopen woning is waarschijnlijk in de 19^{de} of 20^{ste} gebouwd en is na een brand herbouwd en later uitgebreid. Het is niet bekend of de huidige woning op de fundering van de voorgaande woning is gebouwd. De verwachting voor archeologische resten voor de bebouwing uit de Nieuwe Tijd gaat hierdoor omlaag, aangezien deze mogelijk verstoord zijn door de bouw van de huidige woning.

Op basis van de bodemkaart, veldonderzoek en de aangetroffen archeologische sporen en vondsten geldt voor vindplaatsen uit de Bronstijd een hoge verwachting.

6. Advies

Gezien de combinatie van de locatie, aanwezige verstoring en de omvang van de ingreep, is nader archeologisch onderzoek in het kader van de Archeologische Monumentenzorg niet noodzakelijk. Aangezien de huidige te slopen woning op de exacte locatie ligt van de bebouwing dat op de Kadastrale Minuut uit 1823 te zien is, is de bodem hoogstwaarschijnlijk al dermate verstoord dat het niet mogelijk is gedegen archeologisch onderzoek te doen. Gezien de omvang van de ingreep ten behoeve van de sloop en nieuwbouw is het daarnaast ook niet mogelijk gedegen onderzoek te doen naar de Bronstijd. Het plangebied is vrijgesteld van archeologisch onderzoek. Ten behoeve van het doen van waarnemingen dient wel in de omgevingsvergunning te worden opgenomen dat Archeologie West-Friesland toekomstige graafwerkzaamheden wil monitoren.

Voor het monitoren van de graafwerkzaamheden worden geen kosten in rekening gebracht en dit zal niet tot noemenswaardige vertragingen leiden. Vondstmateriaal dat bij het uitvoeren van het werk wordt aangetroffen is (conform de Monumentenwet) eigendom van de Provincie Noord-Holland en zal door Archeologie West-Friesland worden aangeleverd aan het Provinciaal Depot van Bodemvondsten te Castricum.

Archeologie West-Friesland is het archeologisch samenwerkingsverband van de gemeenten
Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec

Het is van belang dat Archeologie West-Friesland minstens een week van tevoren wordt geïnformeerd over de start van de werkzaamheden (Aad Weel: tel. 06-52824909). Graag ontvangen wij de contactgegevens van de veroorzaker, zodat contact kan worden onderhouden over de voortgang.

7. Bronnen

AHN2 (<http://www.ahn.nl/>)

Archis 3.0

Ente, P.J., 1963. Een bodemkartering van het tuinbouwcentrum 'De Streek'. *De bodemkartering van Nederland*, deel XXI. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Kadastrale Minuutplan 1823, Gemeente Enkhuizen, sectie A, genaamd Tweede Hof, eerste blad (beeldbank.cultureelerfgoed.nl).

Molenaar, S. & R. van Berkel, 2013. Archeologische Beleidsnota Gemeente Enkhuizen. RAAP-rapport 1591. Archeologisch Adviesbureau RAAP, Weesp.

Westfries Archief

8. Geldigheid

Indien de bouwplannen voor dit project worden gewijzigd na advisering, dan dienen de nieuwe bouwplannen te worden voorgelegd aan Archeologie West-Friesland, zodat deze opnieuw kunnen worden beoordeeld. Het voorgaande advies vervalt daarmee.

Deze archeologische quickscan heeft een geldigheid van **2 jaar**. Na verloop van deze periode wordt het advies ongeldig en dient bij ontwikkelingen een nieuw archeologisch advies te worden aangevraagd. Dit geldt ook voor ongewijzigde bouwplannen.

Bovenstaand archeologisch advies is daarmee geldig tot:

09-05-2018